

OČIMA FRANZE KAFKY

MEZI OBRAZEM
A JAZYKEM

ZČ/
G

5.6.—28.10.2024
výstavní síň Masné krámy

PRACOVNÍ LIST K VÝSTAVĚ

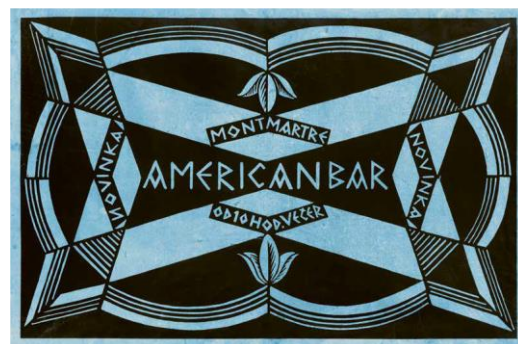
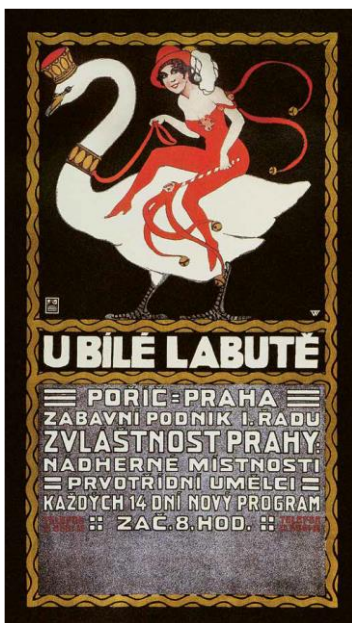
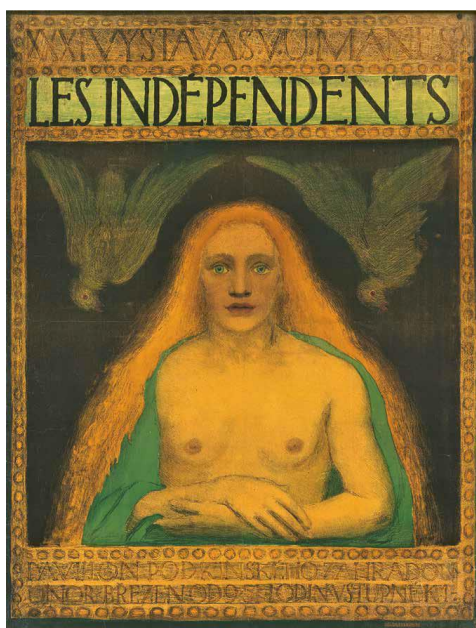
Výstava **Očima Franze Kafky: Mezi obrazem a jazykem** se věnuje vztahu tohoto spisovatele k výtvarnému umění a klade si otázku, nakolik jeho vnímání vizuální kultury ovlivnilo jeho vlastní literární dílo. Byla připravena u příležitosti stého výročí úmrtí spisovatele (3. 6. 1924). Vystaven je pestrý výběr prací autorů, které Kafka buď osobně znal anebo jejich díla prokazatelně obdivoval. Nechybí ani ukázky filmů, které Kafku zaujaly, podobně jako plakáty a další projevy populární kultury, které na jeho zrak dennodenně útočily. Kafkova vlastní kreslířská tvorba je představena v digitální podobě a jednou originální kresbou.

 Divák Franz Kafka se zajímal nejen o obrazy vysokého umění, ale také o projevy populární kultury. Ve výčtu níže zaškrtni ty, které dle tebe do této oblasti tzv. „nízkého umění“ patřily.

obrázkové časopisy, plakáty, známky, film, sochařství, fotografie, tanec, umělecké řemeslo, cirkus, krajkářství, kabaret, balet

„Moje nesoustředěnost, moje potřeba mít z něčeho požitek se sytí plakáty... před plakáty si oddechnu od pocitu věčného provizoria....“

 Prohlédni si vybrané plakáty a napiš, v čem se liší? Bližší informace najdeš u popisek ve výstavě.

Oblast populární vizuální kultury je na výstavě zastoupena plakáty, stereoskopem s projekcí stereofotografií a dobovými němými filmy.

 Najdi ve výstavě ukázky ze tří filmů, které Kafku zaujaly. Vypiš jejich názvy:

Jeden z filmů souvisel s dílem slavného italského umělce doby renesance, kterého Kafka obdivoval. Dokonce podle něj vytvořil kresbu, která je prezentována na výstavě.

 O kterého umělce se jedná?

Stereoskop nebo **stereograf** je přístroj na prohlížení grafických stereoobrázků nebo stereofotografií. Princip stereoskopu spočívá v prohlížení dvou plošných obrázků, na které se divák díky konstrukci zařízení dívá z různých úhlů. Předmět se pak ve výsledku jeví jako plastický.

Kafkovou mateřštinou byla němčina, ale hovořil také česky a francouzsky. Ačkoli byl Žid, hebrejsky téměř neuměl. Moderní hebrejštinu se Kafka později učil.

Mnohá díla populární kultury byla v Kafkově době představována vícejazyčně. Najdi podle detailu exponáty ve výstavě a zjisti, o které jazyky se v tomto případě jedná. Kdo je autorem děl?

Kafka rád četl staré noviny a časopisy, kde se objevoval typ kresby, který ovlivnil i jeho vlastní výtvarnou tvorbu. (Prohlédni si projekci ve fotorámečku s Kafkovými kresbami). Šlo o tzv. dobovou politickou k - - - - - u. Najdeš ji například v časopise S - - - - i - - - i - - s, což byl německý ilustrovaný kulturní a satirický týdeník, který vycházel v letech 1896–1944 v Mnichově. (Doplň dle exponátů ve vitrínách).

Karikatura je zjednodušené, někdy humorné, komické, jindy satiricky kritické a úmyslně zesměšňující dílo, které značně zvýrazňuje některé tvary obličejů, lidské postavy nebo i nějaké osobní vlastnosti, či důležitý povahový rys zobrazované osoby.

Kafku zaujala i tvorba Emila Orlika, ovlivněná kulturou jedné východní země, která byla představena na výstavě v Praze v roce 1902. Obdivoval jednoduchost dřevořezů (*grafická technika tisku z výšky*), které vystihovaly podstatu postavy či krajiny. Blízký mu byl také vztah, který existuje v této kultuře mezi písmem, kresbou a malbou.

O jakou kulturu se jedná?

Jak se říká typu písma, které se v této kultuře vyskytuje?

Jedním z nejbližších přátel Franze Kafky byl **Max Brod**, se kterým se seznámil při studiu práv na německé Karlo-Ferdinandově univerzitě, kde navštěvoval i přednášky z dějin umění. Jeden z umělců, členů skupiny **Osma**, Kafkova přítele zobrazil.

Najdi ve výstavě dva portréty Maxe Broda. Kdo je jejich autorem?

Každý z portrétů je vytvořen jinou technikou. Které to jsou?.....

Vypiš další členy skupiny Osma. Kteří z nich byli Němci? Informace najdeš ve výstavních textech.

Kafka ve své závěti žádal, aby byla zničena veškerá jeho neuveřejněná díla, dopisy a deníky. Přítel Max Brod však závěť nerespektoval a jeho dílo vydal.

Znáš názvy některých Kafkových děl?